

KÄSKKIRI

30. juuli 2018 nr 1-1/18/234

Pruunkaru küttemismahu kehtestamine 2018/2019 jahiaastal

1. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD KAALUTLUSED

- 1.1. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 5 kohaselt on pruunkaru (*Ursus arctos*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 1 võib karule, välja arvatud poegadega emakarule, pidada varitsus- või hiilimisjahti 1. augustist 31. oktoobrini karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjustuste vältimise eesmärgil.
- 1.2. *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab pruunkaru küttemismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” §-st 1 tulenevalt lähtub Keskkonnaamet pruunkaru küttemismahu kehtestamisel lisaks jahindusnõukogu ettepanekule Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruandest.
- 1.3. Keskkonnaagentuuri aruanne „Ulukiasurkondade seisund ja küttemissoovitus 2018”¹ (edaspidi *Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne*) sisaldab ettepanekut määrata pruunkaru küttemismahuks 2018/2019 jahiaastal Eestis kokku 61 isendit, sellest Harju maakonnas 9, Ida-Viru maakonnas 14, Jõgeva maakonnas 5, Järva maakonnas 5, Lääne-Viru maakonnas 11, Põlva maakonnas 4, Pärnu maakonnas 2, Rapla maakonnas 4, Tartu maakonnas 4 ja Viljandi maakonnas 3. Ettepaneku tegemisel on arvestatud pruunkaru asustustihedust, juurdekasvunäitajaid, arvukuse muutust viimase nelja aasta jooksul, eelnevate aastate küttemisstruktuuri ning 2017. ja 2018. aastal kahjustuste paiknemist ja ulatust. Ettepanekus soovitatakse mitte lubada pruunkarude küttemist Nissi, Põltsamaa, Saadjärve, Rägavere, Tõrma, Laheda, Saulepi, Suigu, Järvakandi, Kävereve, Holstre ja Tääksi jahipiirkondades, kuna nimetatud jahipiirkonnad ei ole esitanud 2016. ja 2017. aastal karu vaatluslehti. Samuti tehakse ettepanek mitte lubada pruunkarusid kütida Eesti lõunapiiril paiknevates jahipiirkondades Pärnu ja Viljandi maakondades, soodustamaks pruunkaru asurkonna lõunasuunalist levikut. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes tehakse ettepanek 2018/2019 jahiaastal mitte lubada pruunkaru kütida Hiiu, Lääne, Saare, Valga ja Võru maakondades.
- 1.4. Keskkonnaagentuur edastas 24.07.2018 Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 24.07.2018 nr 13-11/18/12553 all), milles teatab, et 2018. aasta ulukiseire aruandes soovitati pruunkaru küttemise korraldamist puudutavas osas küttemist mitte lubada jahipiirkondades, kus jahipiirkonna kasutaja on vähemalt kahel viimasel aastal jätnud karu vaatlusandmed esitamata. Selliste

¹ Aruanne on internetis kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:

http://keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2018.pdf, 30.07.2018.

jahipiirkondade seas on eelpool aruandes ära märgitud ka Kärevere jahipiirkond Tartumaal. Andmeid esitanud jahipiirkondade loetelu kontrollimisel on siiski selgunud, et Kärevere jahipiirkond on möödunud jahihooajal pruunkaru vaatlusandmed esitanud ja need on Keskkonnaagentuuri jõudnud 3. aprillil 2018 Tartu Jahindusklubi saadetud Tartu maakonna suurkiskjate vaatluste koondtabeli vahendusel. Seega on Kärevere jahipiirkonna kasutaja oma seireandmete kogumist puudutavad kohustused täitnud. Eeltoodust tulenevalt teeb Keskkonnaagentuur ettepaneku lubada pruunkaru küttimist 2018. jahihooajal ka Kärevere jahipiirkonnas.

1.5. JahiS § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile pruunkaru küttimise korraldamiseks. Kokkuvõte 2018. aasta juulis toimunud maakondlike jahindusnõukogude² ettepanekutest pruunkaru küttimismahu suuruse ja jaotuse osas 2018/2019 jahiaastal on leitav Keskkonnaameti kodulehelt³. Harju, Ida-Viru, Jõgeva, Järva, Lääne ja Lääne-Viru maakonna jahindusnõukogud on teinud ettepaneku küttida 2018/2019 jahiaastal maakonniti 9, 20, 5, 12, 2 ja 25 pruunkaru. Põlva, Pärnu, Rapla, Tartu, Valga ja Viljandi maakondade jahindusnõukogud tegid ettepaneku küttida sellel jahiaastal maakondades vastavalt 4, 5, 4, 10, 2 ja 3 isendit. Võru maakonna jahindusnõukogu tegi ettepaneku maakonna jahipiirkondade liitmiseks Põlva maakonna ohjamisalaga. Hiiu ja Saare maakondade jahindusnõukogud Keskkonnaametile pruunkaru küttimise korraldamiseks ettepanekute tegemist ei aruta, kuna mõlemal saarel karusid nende vähesuse tõttu ei kütitata.

1.6. Eeltoodust tulenevalt ühtivad Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatud ja jahindusnõukogude seisukohad pruunkaru küttimismahu kohta Harju, Hiiu, Jõgeva, Põlva, Rapla, Saare ja Viljandi maakondade osas. Keskkonnaagentuuri ja jahindusnõukogude seisukohad on erinevad Ida-Viru, Järva, Lääne, Lääne-Viru, Pärnu, Tartu, Valga ja Võru maakondade osas, kus kõigil juhtudel on jahindusnõukogu ettepanek võrreldes Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes tooduga suurem (Ida-Viru maakonna puhul oli erinevus 6 isendit, Järva maakonna puhul 7 isendit, Lääne-Viru maakonna puhul 14 isendit, Pärnu maakonna puhul 3 isendit, Lääne ja Valga maakondade puhul 2 isendit ning Tartu maakonna puhul 6 isendit). Võru maakonna jahindusnõukogu on teinud ettepaneku liita Võru ja Põlva maakonna jahipiirkonnad ühtseks ohjamisalaks ning küttida kahe maakonna peale kokku 4 pruunkaru. Kütitavate isendite koguarvu erinevus Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodu ja jahindusnõukogude ettepanekute vahel on 40 isendit (Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes 61 isendit, jahindusnõukogude ettepanekutes kokku 101 isendit).

Keskkonnaameti peadirektori 10.07.2018 käskkirjaga nr 1-1/18/221 „Loa andmine pruunkaru isendite küttimiseks väljaspool jahiaega Tartumaal Alatskivi jahipiirkonnas ning Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja ja Haljala jahipiirkonnas” (edaspidi *käskkiri nr 221*) on väljaspool jahiaega lubatud erilubade alusel küttida Alatskivi, Haljala ja Väike-Maarja jahipiirkondadest kokku kolm pruunkaru. Seisuga 30.07.2018 on Haljala ja Väike-Maarja jahipiirkonnas kokku kütitud kaks isendit. Vastavalt käskkirja nr 221 punktile 2.7 ja Keskkonnaagentuuri Ulukiseire aruande ettepaneku kohaselt lahutab Keskkonnaamet enne jahihooaja algust eriloaga kütitud pruunkarud vastava maakonna küttimismahust maha ning loeb, et Keskkonnaagentuuri ettepaneku kohaselt tuleb Lääne-Viru maakonna pruunkarude küttimismahuks kehtestada kokku 9 isendit ja Eesti Vabariigi territooriumil kokku **59** isendit.

1.7. 24.07.2018 tegi keskkonnaministri 28.06.2013 käskkirjaga nr 651 moodustatud suurkiskjate kaitse ja ohjamise korraldamise töörühm Keskkonnaametile ettepaneku kehtestada pruunkaru küttimismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatule (protokoll registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 24.07.2018

² Jahindusnõukogude protokollid on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <http://dhs-adrkea.envir.ee/Results.aspx?contentType=Protokoll&title=jahindusn%C3%B5ukogu&topOnly=1>, 30.07.2018.

³ Jahindusnõukogude ettepanekud on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil: https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/Jahindus/jn_ettepanek_karu_2018.xlsx, 30.07.2018.

nr 13-11/18/12574 all). Töörühma kuulusid Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri, Eesti Jahimeeste Seltsi ja Tartu Ülikooli esindajad. Maakondlikud küttimismahud soovitatakse jaotada vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatud ettepanekutele. Piirkondliku jaotuse osas palutakse vajadusel arvestada kahjustuste olemasolu ning jahindusnõukogude ettepanekutega. Keskkonnaamet nõustub nende kaalutlustega.

- 1.8. Arvestades Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandega, käskkirjaga nr 221, Keskkonnaagentuuri ja jahindusnõukogude seisukohtadega, suurkiskjate kaitse ja ohjamise korraldamise töörühma ettepanekuga ning kahjustuste esinemise sagedusega, pruunkaru arvukuse ja levikuala laiendamise soodustamisega, on põhjendatud kehtestada 2018/2019 jahiaasta pruunkaru küttimismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes ja suurkiskjate töörühma protokollis toodule. Maakondliku küttimismahu jagamisel jahipiirkondade vahel on arvesse võetud pruunkaru kahjustuste esinemist jahipiirkondades ja jahindusnõukogude esitatud ettepanekuid.
- 1.9. JahiS § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt keskkonnaministri määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 6 hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud pruunkaru kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.
- 1.10. Pruunkarude küttimise paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud pruunkaru küttimise korraldamise ettepanekutes Keskkonnaametile ettepaneku määrata maakondlikud kontaktisikud, kes vahendavad pruunkarude küttimise ja jahtide registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud kontaktisikud on jahindusnõukogule ja Keskkonnaametile andnud suulise kinnituse, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendada. Keskkonnaamet peab jahindusnõukogude ettepanekut põhjendatuks. Pruunkaru küttimismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada karujahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku kaudu, tagamaks maakonnas toimuvatest jahtidest teadasaamine ning küttidele pruunkaru küttimisest ja võimalikust küttimismahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja kütitud isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Maakondlike kontaktisikute nimed ja kontaktid on leitavad käskkirja lisas 2 (lisatud).

2. OTSUSTUS

Arvestades punktis 1 esitatud asjaolusid ja põhjendusi, kooskõlas keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 3 lg 2, 3 ja 6, JahiS § 22 lg 2 ning keskkonnaministri 20.05.2014 määrusega nr 13 kehtestatud „Keskkonnaameti põhimäärus” § 5 lg 2 p 41 ja § 6 lg 2 p 19 alusel:

- 2.1. Kehtestan 2018/2019 jahiaasta pruunkaru (*Ursus Arctos*) küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku 59 isendit ning kinnitan küttimismahu jagunemise maakondade vahel ning küttimistingimused pruunkaru küttimise korraldamiseks vastavalt käskkirja lisale 1.
- 2.2. Tagamaks pruunkaru küttimismahust kinnipidamise, kehtestan pruunkaru jahi registreerimise ja pruunkaru küttimisest teavitamise korra:
 - 2.2.1. Pruunkaru jaht tuleb eelnevalt registreerida käskkirja lisas 2 nimetatud kontaktisiku kaudu, arvestades käskkirja lisas 1 sätestatud küttimismahtu ja -tingimusi. Pruunkaru jahi registreerimiseks tuleb asjaomase kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „karujah”, küti nimi, jahipiirkonna ja jahiala nimi, kus jahti planeeritakse. Lühisõnumiga registreeritud pruunkaru jaht kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.

- 2.2.2.** Pruunkaru küttimisest tuleb käskkirja lisas 2 nimetatud vastavat kontaktisikut teavitada viivitamatult pärast pruunkaru küttimist, saates kontaktisiku telefoninumbri lühisõnumi (SMS) sisuga: märksõna „karu kütitud”, küti nimi, jahipiirkonna ja jahiala nimi, kus karu kütiti.
- 2.2.3.** Lühisõnumi „karu kütitud“ saamisel teavitab kontaktisik viivitamatult kõiki kehtivale jahile registreerinud jahimehi lühisõnumi (SMS) teel (sisu: „karu kütitud”, jahipiirkonna (ja jahiala) nimi, kus karu kütiti) nende ohjamisalal pruunkaru küttimisest ning küttimismahu täitumisest ka karujahi lõppemisest. Peale küttimismahu täitumist ja vastava teavituse saamist lõpeb koheselt kõigi karujahil olevate jahimeeste registreering.
- 2.3.** Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:
- 2.3.1.** korraldama jahti viisil, mis tagaks kehtestatud küttimismahust kinnipidamise;
- 2.3.2.** teatama kütitud või hukkununa leitud pruunkarust Keskkonnaameti jahinduse spetsialistile esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui üks ööpäev leidmisest arvates: Harju, Järva, Rapla maakonnad – Uno Treier, telefon 514 9565; Hiiu, Lääne, Saare, Pärnu maakonnad – Ivar Marlen, telefon 5304 0354; Ida- ja Lääne-Viru, Jõgeva ja Tartu maakond – Heete Ausmeel, telefon 56886919; Põlva maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148; Valga, Võru ja Viljandi maakonnad – Mihkel Pastik, telefon 5304 4134.
- 2.3.3.** teavitama jahiloa saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest.
- 2.3.4.** esitama Keskkonnaagentuurile hiljemalt jooksva aasta 20. novembriks kütitud isendite andmed (ankeet) ja märgistatud bioproovid (lihaseproov, emasloomal emakas koos munasarjadega ja esimene premolaar).
- 2.4.** Teha käskkiri teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele ja käskkirja lisas 2 nimetatud kontaktisikutele.

Käskkirja on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Onemar
peadirektor

Jaotuskava: jahinduse ja vee-elustiku büroo, regioonid

Teadmiseks: Keskkonnaagentuuri ulukiseireosakond (peep.mannil@envir.ee)
Keskkonnainspektsioon

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo
Metsaosakond